Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 10. septembra 2015 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Životné prostredie a ochrana ľudského zdravia — Nariadenie (ES) č. 1907/2006 (nariadenie REACH) — Článok 7 ods. 2 a článok 33 — Látky vzbudzujúce veľké obavy, ktoré sa nachádzajú vo výrobkoch — Oznamovacia povinnosť a povinnosť informovania — Výpočet prahovej hodnoty 0,1 % hmotnostného (w/w)“

Vo veci C-106/14,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Conseil d'État (Francúzsko) z 26. februára 2014 a doručený Súdnemu dvoru 6. marca 2014, ktorý súvisí s konaním:

Fédération des entreprises du commerce et de la distribution (FCD),

Fédération des magasins de bricolage et de l'aménagement de la maison (FMB)

proti

Ministre de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory M. Ilešič, sudcovia A. Ó Caoimh, C. Toader, E. Jarašiūnas a C. G. Fernlund (spravodajca),

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: V. Tourrès, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 8. januára 2015,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Fédération des entreprises du commerce a de la distribution (FCD) a Fédération des magasins de bricolage et de l'aménagement de la maison (FMB), v zastúpení: A. Gossement a A.-L. Vigneron, avocats,

— francúzska vláda, v zastúpení: D. Colas, S. Menez a S. Ghiandoni, splnomocnení zástupcovia,

— belgická vláda, v zastúpení: J. Van Holm, C. Pochet a T. Materne, splnomocnení zástupcovia,

— dánska vláda, v zastúpení: C. Thorning a M. Wolff, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: francúzština.

— nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a K. Petersen, splnomocnení zástupcovia,

— Írsko, v zastúpení: E. Creedon, G. Hodge a T. Joyce, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci B. Kennedy, SC, a G. Gilmore, BL,

— grécka vláda, v zastúpení: K. Paraskevopoulou a V. Stroumpouli, splnomocnené zástupkyne,

— rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,

— švédska vláda, v zastúpení: A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, N. Otte Widgren, L. Swedenborg, E. Karlsson a F. Sjövall, splnomocnení zástupcovia,

— nórska vláda, v zastúpení: K. B. Moen a K. E. Bjørndal Kloster, splnomocnení zástupcovia,

— Európska komisia, v zastúpení: J.-P. Keppenne a K. Talabér-Ritz, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 12. februára 2015,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 7 ods. 3 a článku 33 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, s. 1), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (EÚ) č. 366/2011 zo 14. apríla 2011 (Ú. v. EÚ L 101, s. 12, ďalej len „nariadenie REACH“).

2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi Fédération des entreprises du commerce et de la distribution (Zväz obchodných a distribučných podnikov) (FCD) a Fédération des magasins de bricolage et de l'aménagement de la maison (Zväz obchodov pre domácich majstrov a zariadenie domácnosti) (FMB) na jednej strane a ministre de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie (Ministerstvo životného prostredia, udržateľného rozvoja a energetiky) na strane druhej vo veci platnosti oznámenia hospodárskym subjektom k povinnosti poskytovať informácie o látkach obsiahnutých vo výrobkoch podľa článku 7 ods. 2 a článku 33 nariadenia č. 1907/2006 (Reach) – Výklad prahovej hodnoty 0,1 % hmotnostného (w/w) uvedenej v článku 7 ods. 2 a článku 33 (JORF z 8. júna 2011, s. 9763, ďalej len „oznámenie z 8. júna 2011“).

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenia REACH uvádzajú:

„(1) Toto nariadenie by malo zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a životného prostredia, ako aj voľný pohyb látok ako takých, látok v prípravkoch a vo výrobkoch, a zároveň zlepšovať konkurencieschopnosť a inovácie.…

(2) Účinné fungovanie vnútorného trhu s látkami možno dosiahnuť iba vtedy, ak sa požiadavky kladené na látky v rôznych členských štátoch výrazne nelíšia.

(3) Aproximácia právnych predpisov o látkach by mala zaručiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a životného prostredia s cieľom dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj. Tieto právne predpisy by sa mali uplatňovať nediskriminačne bez ohľadu na to, či sa s látkami obchoduje na vnútornom trhu alebo medzinárodne v súlade s medzinárodnými záväzkami Spoločenstva.

…

(12) Dôležitým cieľom nového systému, ktorý sa má vytvoriť týmto nariadením, je podporiť a v niektorých prípadoch zabezpečiť, aby sa látky vzbudzujúce veľké obavy napokon nahradili menej nebezpečnými látkami alebo technológiami, ak sú k dispozícii vhodné, ekonomicky a technicky uskutočniteľné alternatívy.…

…

(21) Hoci informácie získané o látkach na základe hodnotenia by mali v prvom rade používať ich výrobcovia a dovozcovia na opatrenia manažment rizík spojených s takýmito látkami, môžu sa použiť aj na začatie postupov autorizácie alebo obmedzovania podľa tohto nariadenia alebo postupov manažmentu rizík podľa iných právnych predpisov Spoločenstva. Preto by sa malo zabezpečiť, aby príslušné orgány mali tieto informácie k dispozícii a mohli ich používať na účely takýchto postupov.

…

(29) Keďže výrobcovia a dovozcovia výrobkov by za svoje výrobky mali niesť zodpovednosť, je vhodné zaviesť požiadavku na registráciu látok, ktoré sa majú z výrobkov uvoľňovať a ktoré neboli na uvedené použitie zaregistrované. Na [Európsku chemickú] agentúru [(ECHA)] sa treba obrátiť v prípade látok, ktoré vzbudzujú… veľké obavy, ktoré sa vo výrobkoch nachádzajú v množstvách presahujúcich hmotnostné a koncentračné prahové hodnoty, ak sa nemôže vylúčiť expozícia danej látke a látka nebola na uvedené použitie nikým zaregistrovaná.…

…

(34) Požiadavky na vytvorenie informácií o látkach by sa mali odstupňovať podľa objemov výroby alebo dovozu látky, pretože objemy naznačujú pravdepodobnosť vystavenia človeka alebo životného prostredia vplyvom týchto látok, a mali by sa podrobne opísať. S cieľom znížiť možný dosah na látky, ktorých objem je nízky, nové toxikologické a ekotoxikologické informácie by sa mali požadovať len v prípade prioritných látok s objemom od 1 do 10 ton. Pokiaľ ide o iné látky v tomto hmotnostnom pásme, mali by existovať motivačné prvky, ktoré by povzbudzovali výrobcov a dovozcov k poskytovaniu týchto informácií.

…

(56) Súčasťou zodpovednosti výrobcov alebo dovozcov za manažment rizík látok je oznamovanie informácií o týchto látkach ďalším odborníkom, ako sú napríklad následní užívatelia alebo distribútori. Výrobcovia alebo dovozcovia výrobkov by mali poskytnúť informácie o bezpečnom použití výrobkov priemyselným a profesionálnym užívateľom a na požiadanie aj spotrebiteľom. Táto dôležitá zodpovednosť by sa mala tiež vzťahovať na celý dodávateľsky reťazec, aby si mohli všetci jeho účastníci plniť svoje povinnosti v súvislosti s manažmentom rizík vyplývajúcich z používania látok.

…

(58) S cieľom vytvoriť reťaz zodpovedností by následní užívatelia mali zodpovedať za hodnotenie rizík vyplývajúcich z používania látok, ak sa na toto používanie nevzťahuje karta bezpečnostných údajov, ktorú dostali od svojich dodávateľov, pokiaľ takýto následný užívateľ neprijme ochranné opatrenia vyššieho stupňa, ako odporúča jeho dodávateľ, alebo ak nemal jeho dodávateľ povinnosť posudzovať tieto riziká alebo poskytnúť mu o nich informácie. Následní užívatelia by z rovnakého dôvodu mali riadiť riziká vyplývajúce zo svojho použitia látok. Okrem toho je vhodné, aby všetci výrobcovia alebo dovozcovia výrobku, ktorý obsahuje látku, ktorá vzbudzuje… veľké obavy, poskytovali dostatočné informácie, ktoré by umožnili bezpečné používanie takéhoto výrobku.

…

(63) Je tiež potrebné zabezpečiť, aby sa vypracovávanie informácií presne upravilo pre skutočné požiadavky na informácie.… Agentúra by v spolupráci s členskými štátmi mala určité látky riešiť prednostne, napríklad látky, ktoré vzbudzujú… veľké obavy.

…

(69) S cieľom zabezpečiť dostatočne vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí, vrátane zohľadnenia príslušných skupín ľudskej populácie a prípadne citlivých podskupín obyvateľstva, a životného prostredia by sa s látkami, ktoré vzbudzujú… veľké obavy, malo v súlade s princípom obozretnosti zaobchádzať opatrným spôsobom. Autorizácia by sa mala udeliť, ak fyzické alebo právnické osoby, ktoré žiadajú o autorizáciu, preukážu udeľujúcemu orgánu, že riziká pre zdravie ľudí a životné prostredie vyplývajúce z používania látky sa primerane kontrolujú. V opačnom prípade môže byť použitie autorizované, ak sa preukáže, že sociálno-ekonomický prínos plynúci z používania látky prevyšuje riziká súvisiace s jej použitím a že neexistujú vhodné alternatívne látky alebo technológie, ktoré by boli ekonomicky a technicky uskutočniteľné. Vzhľadom na dobré fungovanie vnútorného trhu je vhodné, aby udeľujúcim orgánom bola Komisia.

(70) Nepriaznivým účinkom látok vzbudzujúcich veľké obavy na zdravie ľudí a životné prostredie by sa malo predchádzať uplatňovaním vhodných opatrení manažmentu rizík, aby sa zabezpečilo, že všetky riziká vyplývajúce z používania látky sú primerane kontrolované, a s cieľom postupnej výmeny týchto látok vhodnými bezpečnejšími látkami. Opatrenia manažmentu rizík by sa mali uplatňovať pri výrobe, uvádzaním na trh a používaní látok s cieľom zabezpečiť, že vystavovanie pôsobeniu týchto látok vrátane uvoľňovania, emisií a strát počas celého životného cyklu je nižšie ako prahová hodnota, nad ktorou sa môžu vyskytovať nepriaznivé účinky.…

…

(117) Občania EÚ by mali mať prístup k informáciám o chemikáliách, ktorým môžu byť vystavení, aby mali možnosť prijímať informované rozhodnutia o tom, ako používať chemikálie. Transparentným prostriedkom, ako to možno dosiahnuť, je poskytnúť im voľný a jednoduchý prístup k základným údajom v databáze agentúry vrátane stručných profilov nebezpečných vlastností, požiadaviek na označovanie a príslušných právnych predpisov Spoločenstva, vrátane autorizovaných použití a opatrení manažmentu rizík.…

…

(130) Keďže ciele tohto nariadenia, a to ustanovenie predpisov týkajúcich sa látok a zriadenie Európskej chemickej agentúry, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.“

4 Článok 1 nariadenia REACH s názvom „Cieľ a rozsah pôsobnosti“ v odseku 1 stanovuje:

„Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a životného prostredia, vrátane podpory rozvoja alternatívnych metód posúdenia nebezpečnosti látok ako aj voľný pohyb látok na vnútornom trhu, a zároveň zlepšovať konkurencieschopnosť a inovácie.“

5 Článok 2 ods. 2 tohto nariadenia s názvom „Uplatňovanie“ v odseku 2 stanovuje:

„Odpad, ako je vymedzený v smernici [Európskeho parlamentu a Rady 2006/12/ES z 5. apríla 2006 o odpadoch (Ú. v. EÚ L 114, s. 9)] nie je látkou, prípravkom alebo výrobkom v zmysle článku 3 tohto nariadenia“.

6 Článok 3 uvedeného nariadenia s názvom „Vymedzenie pojmov“ obsahuje tieto vymedzenia:

„Na účely tohto nariadenia:

1. látka: je chemický prvok a jeho zlúčeniny v prírodnom stave alebo získané akýmkoľvek výrobným postupom vrátane všetkých prísad potrebných na udržanie ich stability a všetkých nečistôt pochádzajúcich z použitého postupu, ktorá však nezahŕňa žiadne rozpúšťadlá, ktoré možno oddeliť bez ovplyvnenia stability látky alebo zmeny jej zloženia;

2. prípravok: je zmes alebo roztok zložený z dvoch alebo viacerých látok;

3. výrobok: je predmet, ktorý počas výroby dostáva konkrétny tvar, povrch alebo prevedenie, ktoré určuje jeho funkciu vo väčšej miere ako jeho chemické zloženie;

4. výrobca výrobku: je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá v rámci Spoločenstva vyrába alebo zostavuje výrobok;

…

7. registrujúci: je výrobca alebo dovozca látky, alebo výrobca alebo dovozca výrobku, ktorý predkladá žiadosť o registráciu látky;

…

10. dovoz: je fyzické uvedenie na colné územie Spoločenstva;

11. dovozca: je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba so sídlom v Spoločenstve, ktorá je zodpovedná za dovoz;

12. uvedenie na trh: je dodávanie alebo sprístupnenie tretej strane, za úhradu alebo bezplatne. Dovoz sa považuje za uvedenie na trh;

…

33. dodávateľ výrobku: je každý výrobca alebo dovozca výrobku, distribútor alebo iný aktér dodávateľského reťazca, ktorý uvádza výrobok na trh;

…

35. príjemca výrobku: je priemyselný či profesionálny užívateľ alebo distribútor, ktorému sa výrobok dodáva, ale nie je spotrebiteľom;

…“

7 Článok 6 nariadenia REACH s názvom „Všeobecná povinnosť registrovať látky ako také alebo látky v prípravkoch“ v odseku 1 stanovuje:

„S výnimkou prípadov, keď toto nariadenie ustanovuje inak, každý výrobca alebo každý dovozca dovážajúci látku ako takú alebo v jednom, alebo viacerých prípravkoch v množstvách 1 tona a viac ročne predloží agentúre žiadosť o registráciu.“

8 Článok 7 tohto nariadenia s názvom „Registrácia a oznamovanie látok vo výrobkoch“ znie:

„1. Každý výrobca alebo dovozca výrobkov predloží agentúre žiadosť o registráciu akejkoľvek látky obsiahnutej v takýchto výrobkoch, ak sú splnené tieto podmienky:

a) látka je prítomná v týchto výrobkoch v celkových množstvách väčších ako 1 tona na výrobcu alebo dovozcu ročne;

b) látka sa má uvoľňovať za bežných alebo odôvodnene predpokladateľných podmienok použitia.

Žiadosť o registráciu je spoplatnená v súlade s požiadavkou podľa hlavy IX.

2. Každý výrobca alebo dovozca výrobkov oznamuje agentúre v súlade s odsekom 4 tohto článku, ak látka spĺňa kritériá článku 57 a je identifikovaná v súlade s článkom 59 ods. 1 a sú splnené tieto podmienky:

a) látka je prítomná v týchto výrobkoch v celkových množstvách väčších ako 1 tona na výrobcu alebo dovozcu ročne;

b) látka je prítomná v týchto výrobkoch v koncentrácii väčšej ako 0,1 % hmotnostného (w/w).

3. Odsek 2 sa neuplatňuje, ak výrobca alebo dovozca môžu vylúčiť expozíciu ľudí alebo životného prostredia za bežných alebo odôvodnene predpokladaných podmienok použitia vrátane zneškodňovania. V takýchto prípadoch výrobca alebo dovozca poskytne príjemcovi výrobku vhodné pokyny.

…

6. Odseky 1 až 5 sa neuplatňujú na látky už zaregistrované na uvedené použitie.

…“

9 Článok 10 uvedeného nariadenia vymenúva informácie, ktoré sa majú zaslať na všeobecné účely registrácie.

10 Podľa článku 33 nariadenia REACH s názvom „Povinnosť oznamovať informácie o látkach vo výrobkoch“:

„1. Každý dodávateľ výrobku obsahujúceho látku, ktorá spĺňa kritériá v článku 57 a bola identifikovaná v súlade s článkom 59 ods. 1 v koncentrácii vyššej než 0,1 % hmotnostného (w/w), poskytne príjemcovi výrobku dostatočné informácie, ktoré sú dostupné dodávateľovi, aby sa umožnilo bezpečné používanie výrobku vrátane minimálne názvu látky.

2. Každý dodávateľ výrobku obsahujúceho látku, ktorá spĺňa kritériá v článku 57 a bola identifikovaná v súlade s článkom 59 ods. 1 v koncentrácii vyššej než 0,1 % hmotnostného (w/w), poskytne na požiadanie spotrebiteľovi dostatočné informácie, ktoré sú dostupné dodávateľovi, aby sa umožnilo bezpečné používanie výrobku vrátane minimálne názvu látky.

Príslušné informácie sa musia poskytnúť zdarma do 45 dní od prijatia žiadosti.“

11 Článok 55 tohto nariadenia s názvom „Cieľ autorizácie a posudzovanie možností náhrady“ uvádza:

„Cieľom tejto hlavy je zabezpečiť dobré fungovanie vnútorného trhu a zároveň zaistiť, aby boli riziká vyplývajúce z látok vzbudzujúcich veľké obavy riadne kontrolované a aby boli tieto látky postupne nahradené vhodnými alternatívnymi látkami alebo technológiami, ak sú ekonomicky a technicky uskutočniteľné. S týmto cieľom výrobcovia, dovozcovia a následní užívatelia žiadajúci o autorizáciu analyzujú dostupnosť alternatív a posudzujú ich riziká a technickú a ekonomickú uskutočniteľnosť náhrady.“

12 Článok 57 uvedeného nariadenia s názvom „Látky, ktoré sa zahrnú do prílohy XIV“ stanovuje:

„V súlade s postupom ustanoveným v článku 58 možno do prílohy XIV zahrnúť tieto látky:

a) látky spĺňajúce kritériá klasifikácie v triede nebezpečnosti karcinogenita kategórie 1A alebo 1B v súlade s oddielom 3.6 prílohy I k nariadeniu (ES) č. 1272/2008;

b) látky spĺňajúce kritériá klasifikácie v triede nebezpečnosti mutagenita pre zárodočné bunky kategórie 1A alebo 1B v súlade s oddielom 3.5 prílohy I k nariadeniu [Európskeho parlamentu a Rady]… č. 1272/2008 [zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006];

c) látky spĺňajúce kritériá klasifikácie v triede nebezpečnosti reprodukčná toxicita kategórie 1A alebo 1B, nepriaznivé účinky na pohlavné funkcie a plodnosť alebo vývoj v súlade s oddielom 3.7 prílohy I k nariadeniu… č. 1272/2008;

d) látky, ktoré sú perzistentné, bioakumulatívne a toxické v súlade s kritériami stanovenými v prílohe XIII k tomuto nariadeniu;

e) látky, ktoré sú veľmi perzistentné a veľmi bioakumulatívne v súlade s kritériami stanovenými v prílohe XIII k tomuto nariadeniu;

f) látky – ako napríklad látky s vlastnosťami endokrinných disruptorov (rozvracačov) alebo látky s perzistentnými, bioakumulatívnymi a toxickými vlastnosťami, alebo s veľmi perzistentnými a veľmi bioakumulatívnymi vlastnosťami, ktoré nespĺňajú kritériá písmen d) alebo e) –, pri ktorých existujú vedecké dôkazy, že pravdepodobne majú závažné účinky na zdravie ľudí alebo životné prostredie, ktoré vzbudzujú rovnakú úroveň obáv ako látky vymenované v písmenách a) až e) a ktoré sú určené v každom prípade osobitne v súlade s postupom ustanoveným v článku 59.“

13 Článok 59 rovnakého nariadenia upravuje konanie na identifikovanie látok uvedených v článku 57.

14 Podľa článku 77 nariadenia REACH s názvom „Úlohy“:

„1. Agentúra poskytne členským štátom a inštitúciám Spoločenstva najlepšie možné vedecké a technické poradenstvo v otázkach súvisiacich s chemikáliami, ktoré patria do jej pôsobnosti a ktoré sa jej postupujú v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia.

2.

Sekretariát plní tieto úlohy:

…

g) v prípade potreby poskytuje technické a vedecké usmernenia a nástroje na uplatňovanie tohto nariadenia, najmä s cieľom pomôcť priemyslu a obzvlášť [malým a stredným podnikom] pri vypracovaní správ o chemickej bezpečnosti (v súlade s článkom 14, článkom 31 ods. 1 a článkom 37 ods. 4) a uplatňovaní článku 10 písm. a) bodu viii), článku 11 ods. 3 a článku 19 ods. 2; a technické a vedecké usmernenia pre uplatňovanie článku 7 výrobcami a dovozcami výrobkov;

h) poskytuje príslušným orgánom členských štátov technické a vedecké usmernenia k uplatňovaniu tohto nariadenia a poskytuje podporu asistenčným pracoviskám zriadeným členskými štátmi podľa hlavy XIII;

i) poskytuje usmernenia zúčastneným stranám vrátane príslušných orgánov členských štátov o informovaní verejnosti o rizikách a bezpečnom používaní látok, látok ako takých, látok v prípravkoch alebo vo výrobkoch;

…

k) pre ostatné zainteresované strany pripravuje vysvetľujúce informácie o tomto nariadení;

…

m) spracúva príručku rozhodnutí a stanovísk založených na záveroch výboru členských štátov, pokiaľ ide o výklad a vykonávanie tohto nariadenia;

…“

Poznámka Komisie zo 4. februára 2011

15 Z dokumentu služieb Európskej komisie CA/26/2011 zo 4. februára 2011 s názvom „Aktualizácia stanoviska Komisie – Látky vo výrobkoch“ určeného pre príslušné vnútroštátne orgány vyplýva, že „Komisia dospela k záveru, že predmety, ktoré v istej etape svojho životného cyklu zodpovedajú vymedzeniu výrobku v zmysle nariadenia REACH, prestávajú byť jednotlivými výrobkami v okamihu, keď sa stanú zložkami zapracovanými do iného výrobku. Z tohto dôvodu sa povinnosti upravené v článku 7 ods. 2 a článku 33 uplatňujú iba v súvislosti s takýmito zostavenými výrobkami, a neuplatňujú sa na ich jednotlivé zložky“.

Usmernenie ECHA

16 Usmernenie k požiadavkám pre látky vo výrobkoch uverejnené ECHA 1. apríla 2011 (ďalej len „usmernenie ECHA“) sa vo svojej kapitole 4 zaoberá určením koncentrácie látky vzbudzujúcej veľké obavy zapísanej na zoznam navrhovaných látok, ktoré sa nachádzajú vo výrobkoch skladajúcich sa z viacerých zložiek.

17 Odsek 4.4 usmernenia ECHA s názvom „Určenie koncentrácie látky [vzbudzujúcej veľké obavy] v zozname kandidátskych látok vo výrobkoch s rozličnými zložkami“ znie:

„Látka [vzbudzujúca veľké obavy] v zozname kandidátskych látok sa môže nachádzať v rôznych koncentráciách v rôznych zložkách toho istého výrobku, napr. jedna koncentrácia v šasi prenosného počítača a iná koncentrácia v transformátore. Na to, aby sa uplatňovali povinnosti podľa článku 7 ods. 2 a článku 33, musí koncentrácia látky [vzbudzujúcej veľké obavy] prekročiť 0,1 % hmotnostného (w/w) v celom výrobku, ako je určený podľa kapitoly 2. Na skontrolovanie tejto podmienky je najskôr potrebné zistiť pre každú zložku, či obsahuje viac ako 0,1 % (w/w) látky [vzbudzujúcej veľké obavy] (ak tieto údaje ešte nie sú k dispozícii, je možné ich získať rozličnými spôsobmi podľa opisu v kapitole 5).“

Francúzske právo

18 Podľa oznámenia z 8. júna 2011:

„Vzhľadom na uverejnenie revidovaného usmernenia pre uplatňovanie [nariadenia REACH] na látky nachádzajúce sa vo výrobkoch 1. apríla 2011 na internetovej stránke [ECHA] (http://echa.europa.eu/documents/10162/13632/articles_en.pdf) a konkrétnejšie s ohľadom na poznámku výkonného riaditeľa pripojenú k tomuto usmerneniu, že toto usmernenie nebolo predmetom konsenzu všetkých členských štátov Európskej únie/Európskeho hospodárskeho priestoru, francúzske orgány týmto oznámením dávajú hospodárskym subjektom na vedomie výklad, ktorý bol vo Francúzsku prijatý na účely uplatňovania článku 7 ods. 2 a článku 33 [nariadenia REACH].

Spresňuje sa, že výraz výrobok znamená každý predmet, ktorý zodpovedá vymedzeniu pojmu výrobok v zmysle [REACH], čiže ‚výrobok ktorý počas výroby dostáva konkrétny tvar, povrch alebo prevedenie, ktoré určuje jeho funkciu vo väčšej miere ako jeho chemické zloženie‘ (článok 3.3). Výrobok teda môže byť zložený z jedného alebo niekoľkých predmetov zodpovedajúcich vymedzeniu pojmu výrobok a ustanovenia článku 7 ods. 2 a článku 33 sa potom vzťahujú na každý z nich.

…

Francúzske orgány budú uplatňovať ustanovenia článku 7 ods. 2 a článku 33 na základe týchto skutočností. Na preverenie dodržiavania týchto ustanovení sa budú postupne uskutočňovať kontroly v súlade s pragmatickým a primeraným prístupom k požiadavkám ochrany zdravia a životného prostredia.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

19 Návrhom z 5. decembra 2011 sa FCD a FMB obrátili na Conseil d'État (Štátna rada) so žalobou proti oznámeniu z 8. júna 2011. Tvrdili, že toto oznámenie vychádza z výkladu pojmu výrobok, ktorý nie je v súlade s poznámkou Komisie zo 4. februára 2011, ani s usmernením ECHA. Tento súd sa domnieva, odpoveď na žalobné dôvody predložené FCD a FMB závisí od otázky, či v prípade výrobku skladajúceho sa z viacerých zložiek, ktoré samy osebe zodpovedajú vymedzeniu pojmu výrobok podľa nariadenia REACH, sa povinnosti vyplývajúce z ustanovení článku 7 ods. 2 a článku 33 tohto nariadenia uplatňujú iba na zložený výrobok, alebo či sa vzťahujú na každú z týchto zložiek.

20 Za týchto podmienok Conseil d'État rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Vzťahujú sa povinnosti vyplývajúce z článku 2 ods. 7 a z článku 33 nariadenia [REACH] v prípade, ak sa ‚výrobok' v zmysle tohto nariadenia skladá z niekoľkých zložiek, ktoré samy zodpovedajú vymedzeniu pojmu ‚výrobok' v zmysle tohto nariadenia, len na zostavený výrobok alebo na každú zo zložiek, ktorá zodpovedá vymedzeniu pojmu ‚výrobok'?"

Úvodné pripomienky

O predmete tohto konania

21 FCD a FMB tvrdia, že spor vo veci samej vznikol z nesúhlasného výkladu nariadenia REACH podaného Francúzskou republikou v jej stanovisku z 8. júna 2011. Po uverejnení tohto stanoviska Komisia preskúmala existenciu prípadného nesplnenia povinnosti tohto členského štátu. Komisia po skončení svojej analýzy zaslala Francúzskej republike 21. júna 2012 výzvu v rámci konania 2012/2109.

22 V júli 2013 francúzska, belgická, dánska, nemecká, švédska a nórska vláda uverejnili usmernenia určené dodávateľom výrobkov. Z týchto usmernení vyplýva, že pokiaľ ide o prítomnosť látok zapísaných do zoznamu látok navrhovaných na povolenie, musí sa poskytnúť rovnaká informácia, či už sa výrobok predáva samostatne alebo ako súčasť výrobku zloženého z niekoľkých výrobkov. Usmernenia spresňujú (poznámka 3, s. 6), že zúčastnené štáty, ako aj Rakúska republika nesúhlasia s výkladom uvedeného nariadenia, ktorý poskytla ECHA vo svojich usmerneniach.

23 FCD a FMB sa domnievajú, že výklad uvedený v oznámení z 8. júna 2011 je zjavne v rozpore s výkladom, ktorý od roku 2007 presadzujú Komisia a ECHA. Normy stanovené nariadením REACH si pritom podľa nich vyžadujú vymedzenie a uplatňovanie na úrovni Únie. Toto nariadenie údajne výslovne priznáva Komisii a ECHA úlohu konať pri účinnom uplatňovaní ustanovení, ktoré zavádza. V tejto súvislosti FCD a FMB pripomínajú, že článok 77 uvedeného nariadenia výslovne stanovuje, že ECHA môže poskytnúť technické a vedecké usmernenia výrobcom a dovozcom výrobkov na uplatňovanie článku 7 tohto nariadenia a pripraviť vysvetľujúce informácie o tomto článku pre dotknuté osoby. Nesúhlasný výklad francúzskych orgánov podľa nich predstavuje prekážku jednotného uplatňovania nariadenia REACH a ohrozuje právnu istotu, ako aj riadne fungovanie vnútorného trhu a riadnu hospodársku súťaž medzi hospodárskymi subjektmi.

24 Komisia tvrdí, že rozdiely pri výklade a uplatňovaní uvedeného nariadenia Francúzskou republikou a niektorými inými členskými štátmi narúšajú jednotnosť právneho poriadku Únie a sú v rozpore so zásadami právnej istoty a legitímnej dôvery, ako aj s riadnym fungovaním vnútorného trhu. Komisia pritom uvádza, že článok 33 tohto nariadenia vyčerpávajúcim spôsobom harmonizuje na úrovni Únie povinnosť oznamovať informácie o látkach nachádzajúcich sa vo výrobkoch. Na to, aby bolo možné odchýliť sa od tohto ustanovenia, by francúzske orgány podľa nej mali predložiť dôkaz o existencii opodstatnení spojených s dôvodmi ochrany verejného zdravia a/alebo životného prostredia v súlade s článkom 114 ods. 4 až 9 ZFEÚ.

25 Z týchto pripomienok vyplýva, že FCD a FMB, ako aj Komisia vyzývajú Súdny dvor, aby rozhodol o súlade oznámenia z 8. júna 2011 s právom Únie. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora však vyplýva, že tomuto súdu neprináleží, aby v rámci konania začatého podľa článku 267 ZFEÚ posudzoval súlad vnútroštátnych právnych noriem s právom Únie, ani aby vykladal vnútroštátne zákony a iné právne predpisy (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok Vueling Airlines, C-487/12, EU:C:2014:2232, bod 26 a citovanú judikatúru). Súdny dvor však má právomoc poskytnúť vnútroštátnemu súdu všetky

výkladové prvky spadajúce do rámca práva Únie, ktoré mu umožnia posúdiť takýto súlad na účely rozhodnutia vo veci, o ktorej rozhoduje (rozsudok Transportes Urbanos y Servicios Generales, C-118/08, EU:C:2010:39, bod 23 a citovaná judikatúra.

26 V prejednávanej veci nie je úlohou Súdneho dvora rozhodnúť o súlade vnútroštátneho práva s právom Únie, ale poskytnúť vnútroštátnemu súdu výkladové prvky nariadenia REACH, aby mu umožnil posúdiť, či je podľa práva Únie povinný neuplatňovať vnútroštátne právne normy týkajúce sa výkladu tohto nariadenia. Súdnemu dvoru teda nie je predložená otázka, či francúzske orgány prijatím oznámenia z 8. júna 2011 porušili svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie.

27 Okrem toho skutočnosť, že výklad uvedeného nariadenia poskytnutý francúzskymi orgánmi v oznámení z 8. júna 2011 je v rozpore s výkladom prijatým ECHA v jej usmernení, ako aj s výkladom, ktorý Komisia oznámila členským štátom po prvýkrát v roku 2007 a potom po druhýkrát v roku 2011, nie je relevantná v súvislosti týmto konaním na základe článku 267 ZFEÚ.

28 Je pravda, že článok 77 ods. 2 nariadenia REACH priznáva sekretariátu ECHA najmä úlohu „v prípade potreby poskyt[ovať] technické a vedecké usmernenia a nástroje na uplatňovanie tohto nariadenia, najmä s cieľom… [poskytnúť] technické a vedecké usmernenia pre uplatňovanie článku 7 výrobcami a dovozcami výrobkov“ a „pre ostatné zainteresované strany priprav[ovať] vysvetľujúce informácie o tomto nariadení“. Vzhľadom na tento zámer normotvorcu môže byť dokument, akým je usmernenie ECHA, súčasťou prvkov, ktoré možno zohľadniť na účely výkladu rovnakého nariadenia. Napriek vedeckej a technickej povahe aspektov týkajúcich sa chemických látok, ktoré sú upravené nariadením REACH, však dokument tejto povahy zostáva čisto vysvetľujúcim dokumentom. Výklad, ktorý priznáva ustanoveniam tohto nariadenia, nemá nijaký normatívny dosah. Tento dokument vypracovaný ECHA totiž nepatrí medzi právne akty Únie uvedené v článku 288 ZFEÚ a nemal by mať právne záväznú povahu (pozri analogicky rozsudok Chemische Fabrik Kreussler, C-308/11, EU:C:2012:548, bod 23).

29 Táto chýbajúca právna záväznosť okrem toho výslovne vyplýva z úvodného bodu usmernenia ECHA s názvom „Právne upozornenie“. Tento bod spresňuje, že „text nariadenia REACH je jediným autentickým právnym materiálom a že informácie v tomto dokumente nepredstavujú právne poradenstvo“, ako aj že „[ECHA] nepreberá žiadnu zodpovednosť za obsah tohto dokumentu“. Z „Poznámky pre čitateľa“ navyše vyplýva, že toto usmernenie „nenašlo úplnú podporu vnútroštátnych orgánov členských štátov… vo fáze konečných konzultácií… [a že] v dôsledku toho sa v niektorých ohľadoch môžu na spoločnosti vzťahovať odlišné postupy uplatňovania“.

30 Za týchto okolností Súdnemu dvoru prislúcha, aby v rámci súdnej spolupráce zavedenej článkom 267 ZFEÚ odpovedal na návrh na začatie prejudiciálneho konania tak, aby sa zaručil jednotný výklad a uplatňovanie relevantných ustanovení uvedeného nariadenia.

O nariadení REACH

31 Predtým, ako sa preskúmajú ustanovenia, o ktorých výklad žiada vnútroštátny súd, treba pripomenúť, že z článku 1 ods. 1 nariadenia REACH vyplýva, že jeho účelom je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a životného prostredia, vrátane podpory rozvoja alternatívnych metód posúdenia nebezpečnosti látok, ako aj voľný pohyb látok na vnútornom trhu, a zároveň zlepšovať konkurencieschopnosť a inovácie.

32 V tejto súvislosti uvedené nariadenie zavádza integrovaný systém kontroly chemických látok zahŕňajúci ich registráciu, hodnotenie, ako aj povoľovanie a prípadné obmedzenia ich použitia. Základné zásady, ktorými sa riadia tieto prvky, boli predstavené Komisiou v úvodnej časti jej návrhu nariadenia COM(2003) 644 v konečnom znení z 29. októbra 2003, ktorý opisuje „systém REACH“ ako systém obsahujúci najskôr registráciu, pri ktorej „je priemysel povinný zaobstarať si relevantné informácie o látkach, ktoré vyrába, a využívať tieto informácie na zaručenie bezpečného riadenia uvedených

látok“, následne „hodnotenie umožňujúce preveriť, či priemysel dodržiava svoje povinnosti“, povoľovanie látok vzbudzujúcich veľké obavy, pri ktorých „riziká spojené s použitím… sú vhodne zvládnuté alebo [pri ktorých] sociálne a hospodárske výhody prevyšujú riziká [, ak] neexistujú náhradné látky alebo technológie ako iné vhodné riešenie“. Napokon „konanie o obmedzeniach vytvára záchrannú sieť umožňujúcu riadenie rizík, ktoré nie sú primerane pokryté ostatnými ustanoveniami systému REACH“.

33 V súlade s týmito cieľmi nariadenie REACH kladie bremeno analýzy chemických látok na priemysel. Na tento účel zavádza rôzne informačné mechanizmy smerujúce v rámci celého dodávateľského reťazca k identifikácii ich nebezpečných vlastností a riadeniu rizík s cieľom predchádzať nepriaznivým účinkom na ľudské zdravie a životné prostredie.

34 Z návrhu nariadenia COM(2003) 644 v konečnom znení vyplýva, že v roku 1981 existovalo viac ako 100 000 látok a že takmer 3 000 sa následne uviedlo na trh. Spomedzi týchto látok nariadenie REACH venuje osobitnú pozornosť látkam považovaným za látky vzbudzujúce veľké obavy, ako vyplýva najmä z odôvodnení 63, 69 a 70 tohto nariadenia.

35 Látkami vzbudzujúcimi veľké obavy sú jednak tie, ktoré sú uvedené v článku 57 písm. a) až e) uvedeného nariadenia z dôvodu svojich karcinogénnych, mutagénnych alebo toxických vlastností pre reprodukciu, alebo z dôvodu, že sú perzistentné, bioakumulatívne a toxické, alebo veľmi perzistentné a veľmi bioakumulatívne, a na druhej strane v článku 57 písm. f) rovnakého nariadenia, t. j. všetky ostatné látky „pri ktorých existujú vedecké dôkazy, že pravdepodobne majú závažné účinky na zdravie ľudí alebo životné prostredie, ktoré vzbudzujú rovnakú úroveň obáv ako látky vymenované v písmenách a) až e)“.

36 Článok 59 nariadenia REACH zavádza postup identifikovania látok vzbudzujúcich veľké obavy, ktorý vedie k zostaveniu zoznamu tzv. „kandidátskych“ látok určených napokon na zaradenie do prílohy XIV rovnakého nariadenia obsahujúcej zoznam látok podliehajúcich povoleniu. Ako uviedla generálna advokátka v bode 22 svojich návrhov, na tomto zozname navrhovaných látok bolo k 16. júnu 2014 zapísaných 155 látok.

37 Podľa článku 7 ods. 2 nariadenia REACH výrobca alebo dovozca výrobku upovedomí ECHA, ak je látka zo zoznamu kandidátskych látok prítomná v týchto výrobkoch v celkových množstvách väčších než 1 tona na výrobcu alebo dovozcu ročne a v koncentrácii väčšej než 0,1 % hmotnostného (w/w).

38 Podľa článku 7 ods. 3 nariadenia REACH sa článok 7 ods. 2 tohto nariadenia neuplatňuje, „ak výrobca alebo dovozca môžu vylúčiť expozíciu ľudí alebo životného prostredia za bežných alebo odôvodnene predpokladaných podmienok použitia vrátane zneškodňovania“. V zmysle článku 7 ods. 6 uvedeného nariadenia sa toto posledné ustanovenie rovnako neuplatňuje „na látky už zaregistrované na uvedené použitie“.

39 Z týchto okolností vyplýva, že oznamovacia povinnosť stanovená v článku 7 ods. 2 rovnakého nariadenia si vyžaduje splnenie nasledujúcich štyroch kumulatívnych podmienok:

— použitie látky vzbudzujúcej veľké obavy ešte nebolo predmetom registrácie,

— riziko expozície ľudí a životného prostredia nemožno vylúčiť,

— množstvo dotknutej látky je vyššie ako jedna tona ročne na výrobcu alebo dovozcu a

— koncentrácia tejto látky v dotknutom výrobku prekračuje prahovú hodnotu 0,1 % hmotnostného (w/w).

40 Článok 33 nariadenia REACH patrí do hlavy IV tohto nariadenia s názvom „Informácie v dodávateľskom reťazci“. Zavádza povinnosť oznamovať informácie o látkach nachádzajúcich sa vo výrobkoch. Vo svojom odseku l pritom stanovuje, že „každý dodávateľ výrobku obsahujúceho [látku identifikovanú ako látka vzbudzujúca veľké obavy] v koncentrácii vyššej než 0,1 % hmotnostného (w/w), poskytne príjemcovi výrobku dostatočné informácie, ktoré sú dostupné dodávateľovi, aby sa umožnilo bezpečné používanie výrobku vrátane minimálne názvu látky“. Odsek 2 uvedeného článku stanovuje podobnú oznamovaciu povinnosť na žiadosť spotrebiteľa vo vzťahu k akémukoľvek dodávateľovi výrobku zodpovedajúceho rovnakým podmienkam.

O prejudiciálnej otázke

41 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa pri tovare zloženom z viacerých výrobkov v zmysle článku 3 bodu 3 nariadenia REACH majú článok 7 ods. 2 a článok 33 tohto nariadenia vykladať v tom zmysle, že prahová hodnota koncentrácie látky vzbudzujúcej veľké obavy 0,1 % hmotnostného (w/w) uvedená v týchto ustanoveniach sa má stanoviť vo vzťahu k celkovému množstvu tohto tovaru.

42 FCD a FMB, Írsko a grécka vláda, ako aj Komisia sa domnievajú, že na túto otázku je potrebné odpovedať kladne. Francúzska, belgická, dánska, nemecká, rakúska, švédska a nórska vláda sa domnievajú, že táto otázka si vyžaduje zápornú odpoveď.

43 Na to, aby sa zodpovedala táto otázka, je potrebné preskúmať pojem výrobok, ako je vymedzený v článku 3 bode 3 nariadenia REACH, a následne preskúmať oznamovaciu povinnosť a povinnosť informovania upravené v článku 7 ods. 2 a článku 33 tohto nariadenia.

O pojme výrobok v zmysle článku 3 bodu 3 nariadenia REACH

44 FCD a FMB sa domnievajú, že kvalifikácia „výrobku“ v zmysle článku 3 bodu 3 nariadenia REACH sa má uplatňovať výlučne na konečný výrobok, ktorý sa skladá zo vstupných výrobkov. Opačný výklad podľa nich so sebou prináša závažné protirečenia, najmä:

— povinnosť dodávateľov a dovozcov určiť koncentráciu látok vzbudzujúcich veľké obavy nachádzajúcich sa vo vyrobenom, dovezenom alebo na trh uvedenom konečnom výrobku, prostredníctvom testov alebo na základe informácií poskytnutých ich vlastnými dodávateľmi, čo vedie ku zložitému a nákladnému postupu, a

— výraznú obťažnosť pre dovozcov získať podrobné informácie o látkach vzbudzujúcich veľké obavy nachádzajúcich sa vo všetkých zložkách, z ktorých sa skladajú zložené výrobky od výrobcov so sídlom mimo Únie.

45 Francúzska vláda sa domnieva, že článok 3 bod 3 nariadenia REACH vymedzuje výrobok ako vyrobený predmet, ktorého tvar určuje jeho funkciu vo väčšej miere ako jeho chemické zloženie. Z tohto vymedzenia podľa nej nemožno vylúčiť nijaký predmet, pokiaľ je mu počas jeho výroby daný konkrétny tvar, povrch alebo prevedenie, ktoré určujú jeho funkciu vo väčšej miere ako jeho chemické zloženie. Z článku 7 ods. 2 a článku 33 tohto nariadenia podľa nej nevyplýva, že by bolo potrebné vykladať pojem výrobok viac reštriktívne, než je uvedené v článku 3 bode 3 uvedeného nariadenia.

46 V tejto súvislosti treba uviesť, že pojem výrobok je vymedzený týmto posledným uvedeným ustanovením ako „predmet, ktorý počas výroby dostáva konkrétny tvar, povrch alebo prevedenie, ktoré určuje jeho funkciu vo väčšej miere ako jeho chemické zloženie“.

47 Z tohto vymedzenia vyplýva, že kvalifikácia predmetu ako výrobku v zmysle nariadenia REACH obsahuje tri prvky. Po prvé pojem výrobok sa vzťahuje iba na predmety, ktoré prešli procesom „výroby“. Tento pojem sa teda týka iba vyrobených predmetov, na rozdiel od tých, ktoré existujú v prirodzenom stave. Po druhé tento proces výroby musí dávať dotknutému predmetu „konkrétny tvar, povrch alebo prevedenie“, okrem ostatných vlastností, najmä fyzikálnych alebo chemických. Po tretie tento tvar, táto forma alebo toto prevedenie, ktoré sú výsledkom výrobného procesu, musia určovať funkciu dotknutého predmetu vo väčšej miere než jeho chemické zloženie.

48 Situácia uvedená vnútroštátnym súdom sa týka tzv. „zloženého“ výrobku vzhľadom na skutočnosť, že sa skladá z niekoľkých vyrobených predmetov, ktoré zodpovedajú kritériám uvedeným v článku 3 bode 3 nariadenia REACH. V takejto situácii je nastolená otázka, či sa kvalifikácia výrobku má uplatňovať na úrovni výrobku braného ako celok, ako aj súčasne na úrovni každého z výrobkov, ktoré vstupujú do jeho zloženia.

49 V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že nariadenie REACH neobsahuje nijaké ustanovenie, ktoré by osobitne upravovalo situáciu zloženého výrobku obsahujúceho viaceré výrobky. Toto mlčanie sa musí chápať v súlade s hlavným cieľom sledovaným uvedeným nariadením, ktorým nie je regulovať všetky vyrábané výrobky, ale kontrolovať chemické látky, pokiaľ vystupujú ako také alebo v prípravkoch, ako aj, v niektorých prípadoch, najmä v tých, ktoré sú vyčerpávajúco uvedené v článku 7 rovnakého nariadenia, pokiaľ sa nachádzajú vo výrobkoch.

50 V dôsledku toho pri neexistencii akéhokoľvek osobitného ustanovenia treba zaviesť rozlišovanie, ktoré nariadenie REACH nepozná, medzi situáciou výrobkov zapracovaných ako zložiek zloženého výrobku a situáciou výrobkov, ktoré vystupujú samostatne. Otázka, či zložený výrobok môže byť sám osebe kvalifikovaný ako výrobok, teda závisí výlučne od preverenia kritérií uvedených v článku 3 bode 3 tohto nariadenia.

51 Predmet teda možno kvalifikovať ako výrobok iba vtedy, ak proces výroby tohto predmetu kombináciou viacerých výrobkov vedie k tomu, že tento predmet dostane konkrétny tvar, povrch alebo prevedenie, ktoré určujú jeho funkciu vo väčšej miere ako jeho chemické zloženie. Na rozdiel od jednoduchého zloženia tento proces výroby teda vedie k zmene tvaru, povrchu alebo prevedenia výrobkov použitých ako zložky.

52 Napriek tomu to neznamená, že výrobky použité v priebehu výrobného procesu vzhľadom na túto skutočnosť nevyhnutne strácajú svoju povahu výrobkov. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že článok 2 ods. 2 nariadenia REACH stanovuje, že „odpad, ako je vymedzený v smernici [2006/12], nie je látkou, prípravkom alebo výrobkom v zmysle článku 3 tohto nariadenia“. Z toho vyplýva, že predmet zodpovedajúci kritériám upraveným v článku 2 ods. 2 rovnakého nariadenia prestáva byť „výrobkom“ na účely nariadenia REACH, ak sa stane odpadom v zmysle práva Únie (rozsudok Commune de Mesquer, C-188/07, EU:C:2008:359, bod 40). Okrem tohto ustanovenia toto nariadenie neobsahuje nijaké ustanovenie, podľa ktorého by predmet zodpovedajúci vymedzeniu výrobku v zmysle článku 3 bodu 3 uvedeného nariadenia mohol neskôr stratiť túto povahu.

53 Z toho, čo bolo uvedené, vyplýva, že ako uviedla generálna advokátka v bode 31 svojich návrhov, vyrobený predmet zodpovedajúci kritériám stanoveným v článku 3 bode 3 nariadenia REACH nestráca svoju povahu výrobku, keď je zostavený alebo spojený s inými predmetmi, aby spolu vytvorili zložený výrobok. V takejto situácii tento vyrobený predmet zostáva „výrobkom“ v zmysle tohto ustanovenia. Zachováva si túto povahu tak dlho, pokiaľ si zachová osobitný tvar, povrch alebo prevedenie, ktoré určujú jeho funkciu vo väčšej miere než jeho chemické zloženie, alebo pokiaľ sa nestane odpadom v zmysle smernice 2006/12.

54 V dôsledku toho sa kvalifikácia výrobku naďalej uplatňuje na každý predmet zodpovedajúci kritériám článku 3 bodu 3 nariadenia REACH, ktorý vstupuje do zloženia zloženého výrobku, okrem prípadu, ak sa po skončení výrobného procesu tento predmet stane odpadom alebo stratí tvar, povrch alebo prevedenie, ktoré už neurčia jeho funkciu viac než jeho chemické zloženie.

O článku 7 ods. 2 nariadenia REACH

55 Oznamovacia povinnosť stanovená v článku 7 ods. 2 nariadenia REACH sa vzťahuje tak na dovozcov, ako aj výrobcov výrobkov, pričom výrobcom je podľa vymedzenia článku 3 bodu 4 tohto nariadenia „každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá v rámci [Únie] vyrába alebo zostavuje výrobok“. Z tohto vymedzenia vyplýva, že pojem výrobca výrobku sa vzťahuje výlučne na fyzické alebo právnické osoby, ktoré osobne zabezpečujú výrobu alebo zostavenie výrobku na území Únie. Iba ak osoba vyrába alebo zostavuje na území Únie predmet zodpovedajúci vymedzeniu výrobku v zmysle článku 3 bodu 3 uvedeného nariadenia, podlieha ako výrobca pravidlám článku 7 ods. 2 rovnakého nariadenia. Rovnako zo spoločného výkladu článku 3 bodu 4 a článku 7 ods. 2 nariadenia REACH vyplýva, že oznamovacia povinnosť vzťahujúca sa na výrobcu sa týka iba výrobkov, ktorých výrobu alebo zostavenie osobne zabezpečuje.

56 Tento výklad je podporený odôvodnením 29 uvedeného nariadenia, podľa ktorého „keďže výrobcovia a dovozcovia výrobkov by za svoje výrobky mali niesť zodpovednosť, je vhodné zaviesť požiadavku na registráciu látok, ktoré sa majú z výrobkov uvoľňovať a ktoré neboli na uvedené použitie zaregistrované“, pričom dodáva, že „na [ECHA] sa treba obrátiť v prípade látok, ktoré vzbudzujú… veľké obavy, ktoré sa vo výrobkoch nachádzajú v množstvách presahujúcich hmotnostné a koncentračné prahové hodnoty, ak sa nemôže vylúčiť expozícia danej látke a látka nebola na uvedené použitie nikým zaregistrovaná“. Normotvorca tým, že použil privlastňovacie zámeno „svoje“, prejavil svoj úmysel obmedziť pôsobnosť povinnosti registrácie a oznamovacej povinnosti, ktoré sú upravené v článku 7 ods. 1 a článku 7 ods. 2 rovnakého nariadenia, iba na výrobky, ktorých výrobu alebo zostavenie výrobcovia osobne zabezpečujú.

57 Z týchto skutočností vyplýva, že oznamovacia povinnosť zaťažujúca výrobcu výrobku v zmysle článku 7 ods. 2 nariadenia REACH sa nevzťahuje na výrobok, ktorý i keď bol použitý týmto výrobcom na vstupe, bol vyrobený treťou osobou.

58 Tento doslovný výklad článku 7 ods. 2 nariadenia REACH je v súlade s cieľom sledovaným oznamovacou povinnosťou a konkrétnejšie aj s celkovým systémom nariadenia, ktorého je súčasťou. Je totiž potrebné pripomenúť, že z odôvodnenia 21 tohto nariadenia v podstate vyplýva, že cieľom registrácie a hodnotenia je zdokonaľovanie informácií o látkach a prípadne „začatie postupov autorizácie alebo obmedzovania podľa [uvedeného nariadenia] alebo postupov manažmentu rizík podľa iných právnych predpisov Spoločenstva“.

59 V súlade s týmto všeobecným cieľom oznamovacia povinnosť upravená v článku 7 ods. 2 nariadenia REACH smeruje k informovaniu ECHA vo veci niektorých látok vzbudzujúcich veľké obavy, ktoré neboli registrované. Pokiaľ sa nachádzajú vo výrobkoch, na takéto látky sa nevzťahuje všeobecná povinnosť registrácie látok ako takých alebo nachádzajúcich sa v prípravkoch, uvedená v článku 6 tohto nariadenia, ani zodpovedajúca povinnosť odoslať na všeobecné účely registrácie informácie vymenované v článku 10 uvedeného nariadenia.

60 Článok 7 ods. 2 rovnakého nariadenia teda ukladá výrobcom a dovozcom týchto výrobkov oznámenie niektorých informácií ECHA s cieľom vyhnúť sa nedostatku informácií o použití látok vzbudzujúcich veľké obavy. Podľa článku 7 ods. 4 písm. e) nariadenia REACH toto oznámenie zahŕňa „stručný popis použitia látok vo výrobkoch, ako sa uvádza v oddiele 3.5 prílohy VI, a stručný opis použitia výrobkov“.

61 Za predpokladu vychádzajúceho z článku 7 ods. 2 nariadenia REACH je teda výrobca povinný oznámiť ECHA prítomnosť látok vzbudzujúcich veľké obavy vo výrobku, ktorý vyrába alebo zostavuje. Pokiaľ sa tento výrobok následne použije na vstupe iným výrobcom ako zložka pri výrobe zloženého výrobku, tento druhý výrobca nie je povinný za seba oznámiť ECHA prítomnosť dotknutej látky v tomto výrobku. Takéto oznámenie by totiž bolo zopakovaním toho, ktoré už uskutočnil výrobca tohto výrobku. Takáto nadbytočná a neužitočná záťaž by bola ťažko zlučiteľná so zásadou proporcionality, ktorej dodržanie sa pripomína v odôvodnení 130 uvedeného nariadenia.

62 Z toho vyplýva, že na účely uplatňovania článku 7 ods. 2 rovnakého nariadenia prislúcha výrobcovi, aby určil, či je látka vzbudzujúca veľké obavy prítomná v koncentrácii vyššej než 0,1 %hmotnostného (w/w) v každom výrobku, ktorý vyrába.

63 Predchádzajúce možno *mutatis mutandis* preniesť aj na oznamovaciu povinnosť prislúchajúcu dovozcom v zmysle článku 7 ods. 2 nariadenia REACH.

64 Pojem „dovozca“ je vymedzený v článku 3 bode 11 uvedeného nariadenia ako „akákoľvek fyzická alebo právnická osoba so sídlom v [Únii], ktorá je zodpovedná za dovoz“, pričom táto transakcia je vymedzená v článku 3 bode 10 rovnakého nariadenia ako „fyzické uvedenie na colné územie [Únie]“.

65 Vzhľadom na toto vymedzenie sa dovozca výrobku, v ktorého zložení sa nachádza jeden alebo viac predmetov zodpovedajúcich vymedzeniu pojmu „výrobok“ v zmysle článku 3 bodu 3 nariadenia REACH, musí rovnako považovať za dovozcu tohto výrobku alebo týchto výrobkov na účely uplatňovania článku 7 ods. 2 tohto nariadenia.

66 Treba zdôrazniť, že ako vyplýva z bodu 49 návrhov generálnej advokátky, cieľom oznamovacej povinnosti uloženej v článku 7 ods. 2 nariadenia REACH výrobcom a dovozcom je zabezpečiť čo najlepšie možné informovanie ECHA o použití látok vzbudzujúcich veľké obavy vo výrobkoch. Oznamovacia povinnosť zaťažujúca dovozcov takisto umožňuje informovať ECHA o objemoch, v ktorých sa látky vzbudzujúce veľké obavy uvádzajú na trh. Ako pritom vyplýva z odôvodnenia 34 tohto nariadenia, tieto „objemy naznačujú pravdepodobnosť vystavenia človeka alebo životného prostredia vplyvom týchto látok“.

67 Ako uviedla generálna advokátka v bode 68 svojich návrhov, pri opačnom výklade by hrozilo, že vznikne situácia, že ECHA nebude informovaná o použití a množstvách látok vzbudzujúcich veľké obavy uvedených na vnútorný trh. Takáto situácia by nebola v súlade s cieľom uvedeného nariadenia spočívajúcim v zaručení vysokej úrovne ochrany zdravia ľudí a životného prostredia.

68 Vo svojich pripomienkach Komisia uviedla skutočnosť, že pre dovozcov môže byť ťažké získať požadované informácie od svojich dodávateľov so sídlom v tretích štátoch. Ťažkosti tohto druhu však nemôžu zmeniť výklad článku 7 ods. 2 rovnakého nariadenia.

69 Z toho vyplýva, že na účely uplatňovania článku 7 ods. 2 rovnakého nariadenia prislúcha výrobcovi výrobku zloženého z viacerých výrobkov, aby pri každom výrobku určil, či je látka vzbudzujúca veľké obavy prítomná v koncentrácii vyššej než 0,1 % hmotnostného (w/w) tohto výrobku.

O článku 33 nariadenia REACH

70 Článok 33 ods. 1 nariadenia REACH stanovuje, že „každý dodávateľ výrobku obsahujúceho látku [identifikovanú ako vzbudzujúca veľké obavy] v koncentrácii vyššej než 0,1 % hmotnostného (w/w), poskytne príjemcovi výrobku dostatočné informácie, ktoré sú dostupné dodávateľovi, aby sa umožnilo bezpečné používanie výrobku vrátane minimálne názvu látky“. Článok 33 ods. 2 tohto nariadenia ukladá analogickú povinnosť každému dodávateľovi výrobku zodpovedajúceho rovnakým podmienkam na žiadosť spotrebiteľa.

71 Pojem „dodávateľ výrobku“ je vymedzený v článku 3 bode 33 uvedeného nariadenia ako „každý výrobca alebo dovozca výrobku, distribútor alebo iný aktér dodávateľského reťazca, ktorý uvádza výrobok na trh“.

72 Pojem uvedenie na trh je vymedzený v článku 3 bode 12 rovnakého nariadenia takto: „dodávanie alebo sprístupnenie tretej strane, za úhradu alebo bezplatne. Dovoz sa považuje za uvedenie na trh“.

73 Z týchto skutočností vyplýva, že povinnosť upravená v článku 33 nariadenia REACH sa uplatňuje na každú osobu patriacu do dodávateľského reťazca, pokiaľ táto osoba sprístupňuje výrobok tretej strane.

74 Táto povinnosť sa líši od oznamovacej povinnosti upravenej v článku 7 ods. 2 tohto nariadenia v niekoľkých ohľadoch.

75 V prvom rade jej osobná pôsobnosť je oveľa širšia ako osobná pôsobnosť článku 7 ods. 2 uvedeného nariadenia. Zatiaľ čo toto posledné uvedené ustanovenie sa týka iba výrobcov a dovozcov, článok 33 rovnakého nariadenia ukladá povinnosť informovania všetkým subjektom v dodávateľskom reťazci. Zatiaľ čo ECHA je jediným oprávneným pri oznamovacej povinnosti upravenej v článku 7 ods. 2 nariadenia REACH, existuje mnoho oprávnených osôb pri povinnosti informovania stanovenej v tomto článku 33. V rámci uvedeného článku 33 ods. 1 sa tak informácia musí poskytnúť každému „príjemcovi výrobku“, t. j. podľa článku 3 bodu 35 rovnakého nariadenia každému, kto je „priemyselný[m] či profesionálny[m] užívateľ[om] alebo distribútor[om], ktorému sa výrobok dodáva, ale nie je spotrebiteľom“. Informácia, na ktorú sa vzťahuje článok 33 ods. 2 nariadenia REACH, musí byť poskytnutá každému spotrebiteľovi, ktorý o ňu požiada.

76 Následne povinnosť upravená v článku 33 nariadenia REACH sa líši od povinnosti stanovenej v článku 7 ods. 2 tohto nariadenia podmienkami svojej uplatniteľnosti. Ako bolo zdôraznené v bode 39 tohto rozsudku, uplatňovanie oznamovacej povinnosti si vyžaduje splnenie štyroch kumulatívnych podmienok, vrátane podmienky týkajúcej sa prahovej hodnoty koncentrácie látky vzbudzujúcej veľké obavy 0,1 % hmotnostného (w/w). Naproti tomu je táto podmienka jedinou vyžadovanou podľa článku 33 uvedeného nariadenia.

77 Napokon mechanizmy oznamovania a informovania sa líšia svojimi účelmi. Cieľom oznamovacej povinnosti je informovať ECHA o použití látok vzbudzujúcich veľké obavy vo výrobkoch, aby sa pripravilo prijatie prípadných opatrení na riadenie rizík zo strany príslušných orgánov v súlade s postupmi povoľovania a obmedzenia zavedenými nariadením REACH. Hoci je aj povinnosť informovania upravená v článku 33 tohto nariadenia zaradená do rámca všeobecného cieľa spočívajúceho v zamedzení škodlivých dôsledkov na zdravie ľudí a životné prostredie, jej cieľom je, ako v podstate vyplýva z odôvodnení 56 a 58 uvedeného nariadenia, umožniť všetkým subjektom v dodávateľskom reťazci prijať na svojej úrovni opatrenia na riadenie rizík vyplývajúcich z prítomnosti látok vzbudzujúcich veľké obavy vo výrobkoch, aby sa zaručilo ich používanie v úplnej bezpečnosti.

78 Nepriamo je cieľom povinnosti informovania umožniť týmto subjektom, ako aj spotrebiteľom rozhodnúť o voľbe svojich dodávateľov pri plnej znalosti vlastností výrobkov, vrátane výrobkov vstupujúcich do ich zloženia. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z odôvodnenia 12 nariadenia REACH vyplýva, že „dôležitým cieľom nového systému, ktorý sa má vytvoriť týmto nariadením, je podporiť a v niektorých prípadoch zabezpečiť, aby sa látky vzbudzujúce veľké obavy napokon nahradili menej nebezpečnými látkami alebo technológiami, ak sú k dispozícii vhodné, ekonomicky a technicky uskutočniteľné alternatívy“, pričom tento cieľ sa odráža v článku 55 uvedeného nariadenia, ktorý výslovne stanovuje, že látky vzbudzujúce veľké obavy „[budú] postupne nahradené vhodnými alternatívnymi látkami alebo technológiami, ak sú ekonomicky a technicky uskutočniteľné“.

79 Spojenie týchto rozličných vlastností teda svedčí v prospech výkladu, ktorý zabezpečuje účinnosť povinnosti informovania upravenej v článku 33 rovnakého nariadenia v rámci celej dodávateľskej siete až ku konečnému spotrebiteľovi. Povinnosť informovania vzťahujúca sa na subjekty, ktoré na seba nadväzujú v rámci celej dodávateľskej siete, je teda určená na sledovanie výrobku, ktorého sa týka, až ku konečnému spotrebiteľovi.

80 Bolo by nezlučiteľné s takouto povinnosťou, ak by sa usudzovalo, že zahrnutie výrobku ako zložky zloženého výrobku by mohlo prerušiť prenos tejto povinnosti informovania na každý zo subjektov v dodávateľskej sieti, keďže uvedená povinnosť sa vzťahuje priamo na prítomnosť látky vzbudzujúcej veľké obavy v tomto výrobku.

81 Pokiaľ ide o obavy vyslovené niektorými účastníkmi konania, ktorí predložili Súdnemu dvoru svoje pripomienky, o zlučiteľnosti takéhoto systému so zásadou proporcionality, treba zdôrazniť, že povinnosť informovania vychádza z oznamovacej povinnosti upravenej v článku 7 ods. 2 nariadenia REACH, pričom ju dopĺňa tým, že v prospech všetkých subjektov v dodávateľskom reťazci až po konečného spotrebiteľa organizuje prenos zásadných informácií o prítomnosti látky vzbudzujúcej veľké obavy. Jej dosah je však obmedzený článkom 33 tohto nariadenia, ktorý spresňuje, že „dostatočné informácie, ktoré sú dostupné dodávateľovi, aby sa umožnilo bezpečné používanie [dotknutého] výrobku“ musia obsahovať prinajmenšom názov tejto látky. Táto požiadavka sa teda vzhľadom na svoju minimálnu povahu nemôže považovať za ukladajúcu nadmerné zaťaženie.

82 Z toho vyplýva, že článok 33 nariadenia REACH sa má vykladať v tom zmysle, že na účely uplatňovania tohto ustanovenia prislúcha dodávateľovi tovaru, ktorého jeden alebo viacero výrobkov, z ktorých sa skladá, obsahuje látku vzbudzujúcu veľké obavy identifikovanú v súlade s článkom 59 ods. 1 tohto nariadenia v koncentrácii vyššej než 0,1 % hmotnostného (w/w) na výrobok, aby informoval príjemcu a na požiadanie aj spotrebiteľa o prítomnosti tejto látky a aby im pritom oznámil prinajmenšom názov dotknutej látky.

83 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na položenú otázku odpovedať takto:

— článok 7 ods. 2 nariadenia REACH sa má vykladať v tom zmysle, že na účely uplatňovania tohto ustanovenia prislúcha výrobcovi, aby určil, či látka vzbudzujúca veľké obavy identifikovaná v súlade s článkom 59 ods. 1 tohto nariadenia je prítomná v koncentrácii vyššej než 0,1 % hmotnostného (w/w) v každom výrobku, ktorý vyrába, a dovozcovi tovaru zloženého z viacerých výrobkov prislúcha, aby pri každom výrobku určil, či je takáto látka prítomná v koncentrácii vyššej než 0,1 % hmotnostného (w/w) tohto výrobku,

— článok 33 nariadenia REACH sa má vykladať v tom zmysle, že na účely uplatňovania tohto ustanovenia prislúcha dodávateľovi tovaru, ktorého jeden alebo viacero výrobkov, z ktorých sa skladá, obsahuje látku vzbudzujúcu veľké obavy identifikovanú v súlade s článkom 59 ods. 1 tohto nariadenia v koncentrácii vyššej než 0,1 % hmotnostného (w/w) na výrobok, aby informoval príjemcu a na požiadanie aj spotrebiteľa o prítomnosti tejto látky a aby im pritom oznámil prinajmenšom názov dotknutej látky.

O trovách

84 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Článok 7 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (EÚ) č. 366/2011 zo 14. apríla 2011, sa má vykladať v tom zmysle, že na účely uplatňovania tohto ustanovenia prislúcha výrobcovi, aby určil, či látka vzbudzujúca veľké obavy identifikovaná v súlade s článkom 59 ods. 1 tohto nariadenia v znení zmien a doplnení je prítomná v koncentrácii vyššej než 0,1 % hmotnostného (w/w) v každom výrobku, ktorý vyrába, a dovozcovi tovaru zloženého z viacerých výrobkov prislúcha, aby pri každom výrobku určil, či je takáto látka prítomná v koncentrácii vyššej než 0,1 % hmotnostného (w/w) tohto výrobku.

Článok 33 nariadenia č. 1907/2006 v znení zmien a doplnení sa má vykladať v tom zmysle, že na účely uplatňovania tohto ustanovenia prislúcha dodávateľovi tovaru, ktorého jeden alebo viacero výrobkov, z ktorých sa skladá, obsahuje látku vzbudzujúcu veľké obavy identifikovanú v súlade s článkom 59 ods. 1 tohto nariadenia v koncentrácii vyššej než 0,1 % hmotnostného (w/w) na výrobok, aby informoval príjemcu a na požiadanie aj spotrebiteľa o prítomnosti tejto látky a aby im pritom oznámil prinajmenšom názov dotknutej látky.

Podpisy